

7.2. TẮC LỆ ĐẠO BẨM SINH

1. Triệu chứng lâm sàng

1.1. Cơ năng

- Có thể xảy ra ở cả hai mắt hoặc một mắt.
- Trẻ chảy nước mắt tự nhiên, mắt luôn ướt từ sau sinh vài tuần tuổi.
- Viêm kết mạc kéo dài

1.2. Thực thể:

- Ghèn mủ nhầy đọng quanh góc trong mắt, đôi khi đọng và khô lại quanh mi dưới
- Ấn góc trong thường ra dịch trong hoặc mủ nhày

2. Nguyên nhân

- Tắc valve Rosenmueller ở đầu gần túi lệ (thường chỉ chảy nước mắt không có mủ nhày)
- Tắc valve Hasner ở đầu xa túi lệ, thường có mủ nhày
- Dị dạng ống lệ mũi bẩm sinh

3. Chẩn đoán phân biệt:

- Glaucoma bẩm sinh
- Quặm mi dưới bẩm sinh
- Dị vật giác kết mạc
- Viêm giác mạc

4. Cận lâm sàng: Không có chỉ định

5. Chỉ định nhập viện

5.1. *Chỉ định điều trị ngoại trú:* khi có chỉ định điều trị bảo tồn hoặc thông lệ đạo không đặt ống silicone

5.2. *Chỉ định điều trị nội trú:* khi có chỉ định thông lệ đạo ± đặt ống silicone

6. Điều trị

6.1. Điều trị nội khoa : Điều trị bảo tồn

- Tắc lệ đạo bẩm sinh thường tự khỏi trong năm đầu từ 80% đến 90%
- Hướng dẫn người nhà cách day túi lệ (góc trong mắt) 3-4 lần/ngày, mỗi lần 5 phút, đối với trẻ dưới 12 tháng
- Nhỏ thuốc kháng sinh: Tobramycine 0,3% , Ofloxacin 0,3% nhỏ 6-10 lần/ngày khi có bội nhiễm.

6.2. Phẫu thuật

6.2.1 Thông lệ đạo

- Chỉ định: khi bé trên 12 tháng tuổi và day túi lệ không cải thiện triệu chứng.

6.2.2 Thông lệ đạo và đặt ống silicone:

- Chỉ định: khi bé trên 12 tháng tuổi và:
 - + Thông lệ đạo lần 1 thất bại
 - + Chưa thông lệ đạo nhưng khi thăm dò trong phòng mổ thấy lệ đạo hẹp, không thông thoáng có khả năng thông lệ đạo thất bại.
- Rút ống sau 4-6 tháng.

6.2.3 Thuốc sau phẫu thuật

- Thuốc nhỏ mắt kháng sinh Tobramycine 0,3% , Ofloxacin 0,3% nhỏ 6-10 lần/ngày

6.2.4 Trường hợp ngoại lệ

- Ấn túi lệ ra nhầy mù nhiều: cân nhắc thông lệ đạo sớm từ 4-6 tháng tuổi
- Nang nhầy túi lệ phải thông lệ đạo trước 6 tuần tuổi
- Nếu nang nhầy túi lệ bị bội nhiễm thành abscess túi lệ phải theo dõi sát và tiến hành thông lệ đạo sớm hơn.

7. Theo dõi

- Tái khám ngoại trú mỗi 3 – 6 tháng
- Theo dõi triệu chứng: ghèn, chảy nước mắt sống.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Harley's Pediatric Ophthalmology, Sixth Edition, 2015. Lippincott Williams & Wilkins.
2. Pediatric Ophthalmology and Strabismus, 2017. Fourth edition, Elsevier Limited.
3. The Wills Eye Manual. Office and Emergency Room Diagnosis and Treatment of Eye Disease. Seventh Edition. 2017.